

Päevakava

- 9.00-9.25 sissejuhatus, [ülevaade Ida-Virumaa õiglase ülemineku kava](#) koostamisest ja Ida-Viru maakonna väljakutsetest (Rahandusministeerium, Ida-Virumaa Omavalitsuste Liit)
- 9.25-9.40 "[Õiglase üleminek kui ühiskondlik muutus](#) - mida see inimestele kaasa toob ja kuidas (sotsiaal)teadlased saavad panustada" (Margit Keller, Tartu Ülikool, Ühiskonnateaduste instituut)
- 9.40-10.00 [lõimumise, kultuuri ja kultuurilise mitmekesisuse ning kodanikuühiskonnaga seotud väljakutsed ja võimalused](#) (Kultuuriministeerium, Eduard Odinets)
- 9.50-10.05 [Ida-Virumaa haridusvõrgustik](#) (Kerda Eiert, Ida-Virumaa haridusklaster)
- 10.05-10.20 [elamumajandus, liikuvus ja transport](#) (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium)
- 10.20-10.45 [sotsiaalvaldkond, tervishoid](#) (Sotsiaalministeerium)
- 10.45-11.45 [lauaarutelud](#)
- 11.45-12.00 paus
- 12.00-13.00 [kokkuvõtted ja ühisarutelu](#)
- 13.00-14.00 lõunapaus

Päevakava

- 14.00-14.20 sissejuhatus, ülevaade Ida-Virumaa õiglase ülemineku kava koostamisest ja Ida-Viru maakonna väljakutsetest (Rahandusministeerium, Ida-Virumaa Omavalitsuste Liit)
- 14.20-14.40 üldine paradigma muutus keskkonnavaldkonnas, globaalsest ja kohalikust vaatest (Madis Vasser, Eesti Roheline Liikumine; Piret Väinsalu, Eestimaa Looduse fond)
- 14.40-15.00 ülevaade Ida-Virumaa keskkonnaseisundist (Keskkonnaagentuur)
- 15.00-15.20 ettepanekud Ida-Virumaa keskkonnaseisundi parandamiseks (Keskkonnaministeerium)
- 15.20-16.45 lauaarutelud
- 16.45-17.00 paus
- 17.00-18.00 kokkuvõtted ja ühisarutelu

RAHANDUSMINISTEERIUM

Euroopa Liit
Euroopa struktuuri-
ja investeerimisfondid

Eesti
tuleviku heaks

Ida-Virumaa õiglase ülemineku kava protsessiplaan ja ajakava

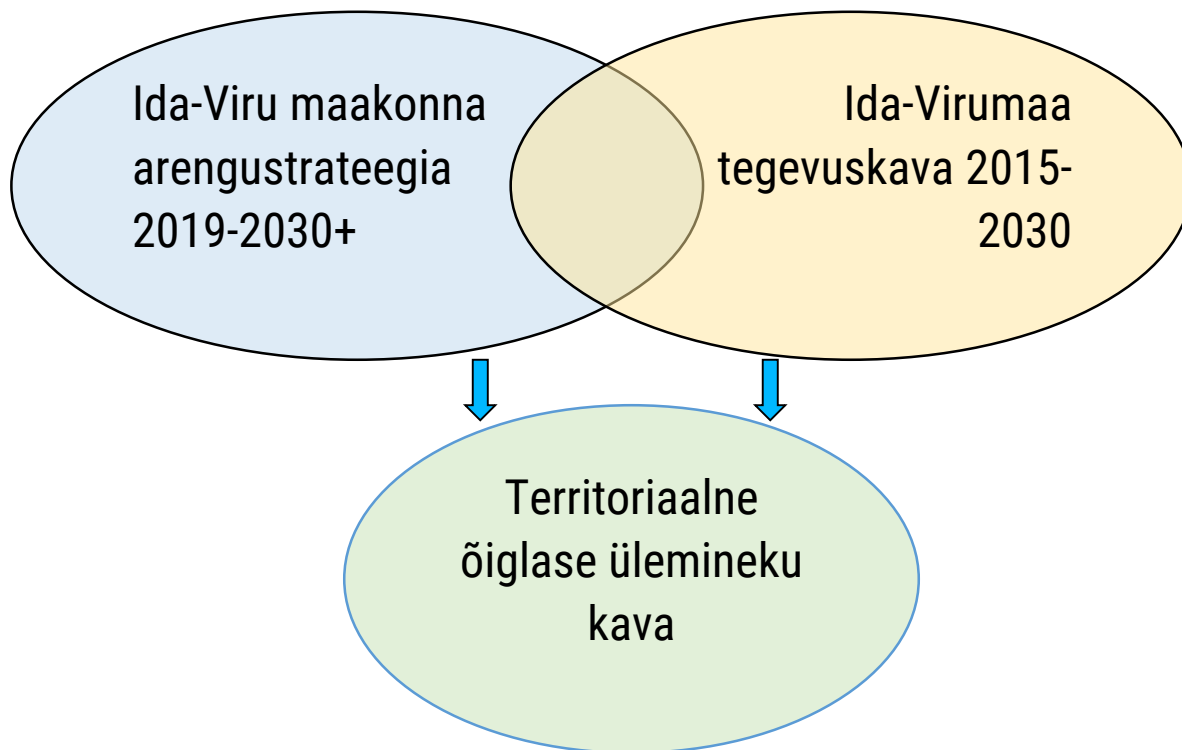
Priidu Ristkok, Rahandusministeeriumi regionaalarengu
osakond

Lähteraamistik

- **Õiglase** üleminek on kliimaeesmärkide täitmiseks vajalike meetmete rakendamine viisil, et üleminekul süsinikuneutraalsele majandusele on tagatud elanike heaolu säilimine, omavalitsuste stabiilne toimimine ning ettevõtjatele tugi uute ärivõimaluste rakendamisel
- **Õiglase** üleminek puudutab kogu Eestit, ent ülemineku kava **fookuses on Ida-Virumaa** kui kõige enam üleminekust mõjutatav piirkond. Üleminek ei mõjuta üksnes põlevkivisektori ettevõtteid ja töötajaid, vaid mõjud on laiemad kogu piirkonnas
- Ehkki üleminekuprotsess on pikemaajalisem, on kava fookuses **järgneva 10 aasta tegevused** pikaajalise eesmärgi suunas liikumisel
- EL rahastuse kaasamiseks on vajalik koostada **2020.a. lõpuks laiapõhise partnerluse põhimõttel terviklik territoriaalne ülemineku kava**. Seejuures on EL **Õiglase Ülemineku Mehhanismi** rahalised vahendid vaid üheks finantseerimise allikaks, mis ei adresseeri kõiki väljakutseid ja vajalikke tegevusi

Kontseptsioon

Meil on täna olemas ja uuendamisel keskvalitsuse poolt **Ida-Virumaa tegevuskava** ning piirkonnas **Ida-Viru maakonna arengustrateegia**. Mõistlik on ülemineku toetamisel tugineda neile arengudokumentidele.

Rollijaotus ja juhtimine

- Ida-Virumaa tegevuskava pikendamist aastani 2030 ja territoriaalse ülemineku kava elluviimist (osana EL ühtekuuluvuspoliitika rakenduskavast) koordineerib [Rahandusministeerium \(RM\)](#)
- [Ida-Virumaa Omavalitsuste Liit \(IVOL\)](#) vastutab maakonna arengustrateegia ja tegevuskava uuendamise ning elluviimise eest
- Ülemineku kava koostamine toimub tihedas koostöös RM ja IVOLi vahel ning selle koordineerimiseks on RM moodustanud [juhtkomisjoni](#), kuhu kuuluvad peamised partnerid nii riigi kui piirkonna tasandilt
- Erinevate osapoolte laiapõhjaliseks kaasamiseks kava koostamisel on IVOL moodustanud Ida-Virumaa õiglase ülemineku [platvormi](#), kuhu on kutsutud osalema kõik huvitatud organisatsioonid

Protsessiplaan ja ajakava (1)

Märts-aprill 2020

Ida-Virumaa tegevuskava uuendamise ettepanekute esitamine ministeeriumide poolt ja nende tutvustamine Valitsuskabinetis,

Ida-Viru maakonna arengustrateegia uuendamisprotsessi käivitamine IVOLi poolt

Mai-juuni 2020

Uuringu „Ida-Virumaa majanduse ja tööturu kohandamine põlevkivitööstuse vähenemisega“ hanke läbiviimine ja teostamise käivitamine (teostaja Poliitikauuringute Keskus Praxis):

- põlevkivitööstuse kahanemise stsenaariumite, nende sotsiaalmajanduslike mõjude, mõjutatud sihtrühmade ning majanduse ja tööturu kohandamise võimaluste analüüs perspektiivis 2050.a.
- soovitused piirkonna majanduse ja tööturu ümberstruktureerimise suundade ja võimalike sekkumiste osas
- välismaise hea praktika juhtumanalüüs
- ettepanekud õiglast üleminekut toetavate tegevuste kommunikatsiooniks ja edasiseks seireks

Juuni 2020

Juhtkomisjoni ja platvormi moodustamine, avakohtumine 19.06.20

Protsessiplaan ja ajakava (2)

03. august – 11. september 2020

Piirkondlik [arvamuskorje](#) (veebipõhine arvamuskorje, Arvamusfestival jm)

27. august ja 08. september 2020

[Teemaarutelud](#) erinevate osapooltega (Narvas energeetika väljakutsed, ettevõtlus, tööturg/oskused ning teadus-arendustegevus; Jõhvis looduskeskkonna väljakutsed, sotsiaalne kaasatus, elukeskkond, taristu/teenused jm teemad)

22. september 2020

[Juhtkomisjoni](#) koosolek (teemaarutelude kokkuvõtted/ettepanekud, uuringu vahetulemused),

õiglase ülemineku [eesmärkide ja tegevussuundade](#) kujundamine

Oktoober 2020

[Avalik konsultatsioon ja platvormi arutelu](#) eesmärkide ja tegevussuundade osas, [rakendusplaani eelnõu](#) koostamine

Protsessiplaan ja ajakava (3)

November 2020

Ida-Viru tegevuskava, maakonna arengustrateegia tegevuskava ja territoriaalse õiglase ülemineku kava **eelnõude esmaversiooni** valmimine,

avalik konsultatsioon ja **juhtkomisjoni** arutelu

Detsember 2020

Uuringu lõpparuande valmimine, **eelnõude täiendamine** erinevate osapooltega.

Ida-Virumaa tegevuskava ja territoriaalse õiglase ülemineku kava **eelnõu esitamine Vabariigi Valitsusele**, maakonna arengustrateegia tegevuskava arutelud ja kinnitamine KOVde poolt

2021-...

läbirääkimised Euroopa Komisjoniga, **meetmete** detailsem väljatöötamine jne...

RAHANDUSMINISTEERIUM

Ida-Virumaa õiglase ülemineku rahastamisvõimalused

SF21+ Õiglase Ülemineku Fond

Maht Euroopa Ülemkogu kokkuleppe kohaselt 340 mln € ning sinna juurde ESF ja ERF panus ning omapanus

Kasutusulatus:

- Investeeringud [VKEdesse](#), sh majanduse mitmekesistamine ja ümberkorraldamine
- Investeeringud [uute ettevõtete loomisse](#), sh inkubaatorid ja nõustamine
- Investeeringud [teadusesse ja innovatsiooni](#) ning kõrgtehnoloogiale ülemineku edendamise
- Investeeringud taskukohase [puhta energia tehnoloogia](#) ja taristu kasutuselevõttu, [KHG heite vähendamisse](#), [energiatõhussusse ja taastuvenergiasse](#)
- Investeeringud [digitaliseerimisse](#) ja digitaalsesse ühenduvusse
- Investeeringud [saastunud kohtade, alade puhastamiseks ja taaskasutusse võtmiseks](#) ja otstarbe muutmise projektidesse;
- investeeringud [ringmajanduse](#) edendamisse jäätmete vähendamise, sh jäätmetekke vältimine, ressursitõhusus, korduskasutamine, parandamine ja ringlussevõtt
- [Oskuste täiendamine, ümberõpe, abi töötajatele](#) ja sotsiaalne kaasatus
- [Säästev transport](#)
- [Haridus ja sotsiaalne kaasatus](#)

Väljastatud on investeeringud:

- fossiilkütustega seotud tegevustesse
- tuumajaamadesse
- raskustes ettevõtetesse

Põhjendatud juhul lubatud investeeringud:

- suurettevõtetesse
- KHG vähendamisse

II samm - laenurahastu erasektorile

III samm - laenurahastu avalikule sektorile - 15% toetust ja 85% laen

Lisaks riigieelarve vahendid, EL struktuurivahendid (ERF, ESF, ÜF), EL taaste- ja vastupidavusrahastu, CO2 müügitulu vahendid

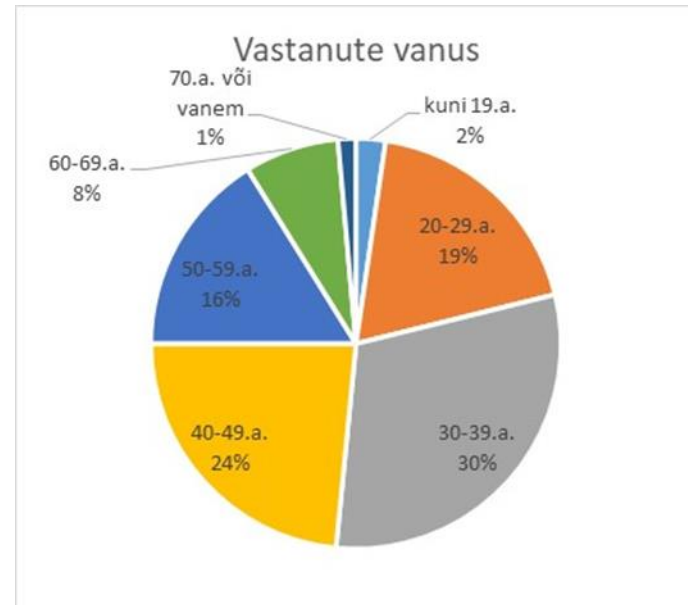
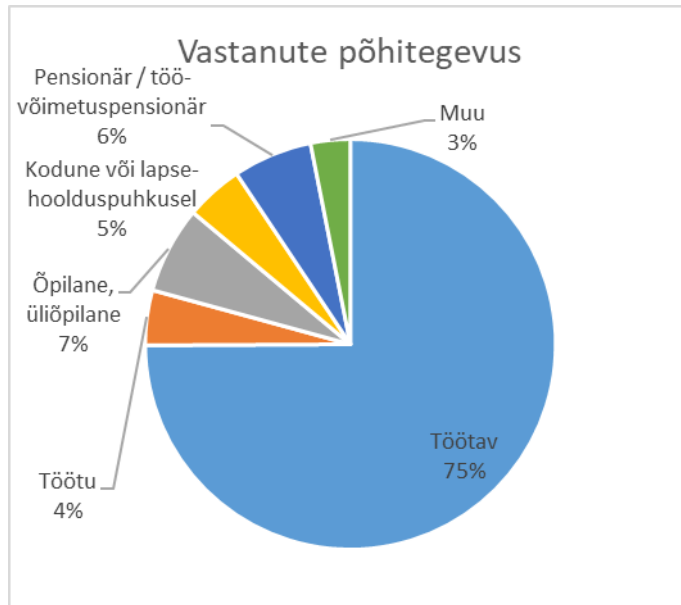
RAHANDUSMINISTEERIUM

Veebipõhise arvamuskorje esialgsed tulemused

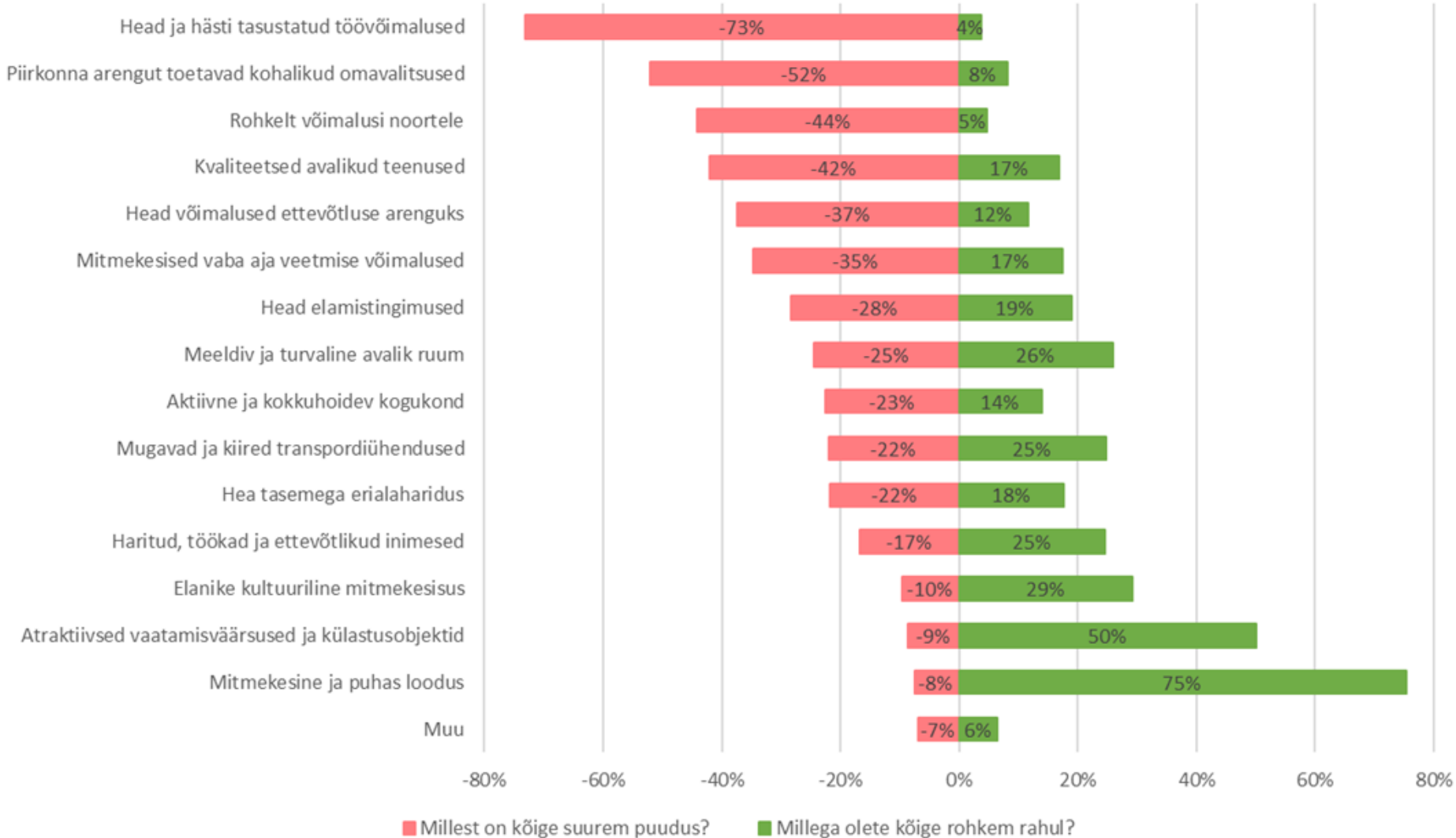
Vastanute iseloomustus

Kokku vastanuid 993 (01.09.20 seisuga), neist:

- Naisi 64%, mehi 36%
- Venekeelseid 60%, eestikeelseid 40%
- Elukohaga Ida-Virumaal 89%, mujal Eestis 10%, välismaal 1%
- Kõrgharidusega 56%, kesk- või kutseharidusega 41%, alg- või põhiharidusega 3%

Millest on täna Ida-Virumaal puudus ja millega ollakse rahul

Millele peaks uuele majandusele ülemineku protsessis kõige rohkem tähelepanu pöörama?

